

Statlig program for forurensningsovervåking

NILU OR : 11/87
REFERANSE: O-7644
DATO : MARS 1987
ISBN : 82-7247-792-0

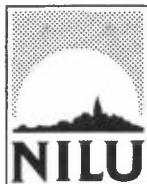
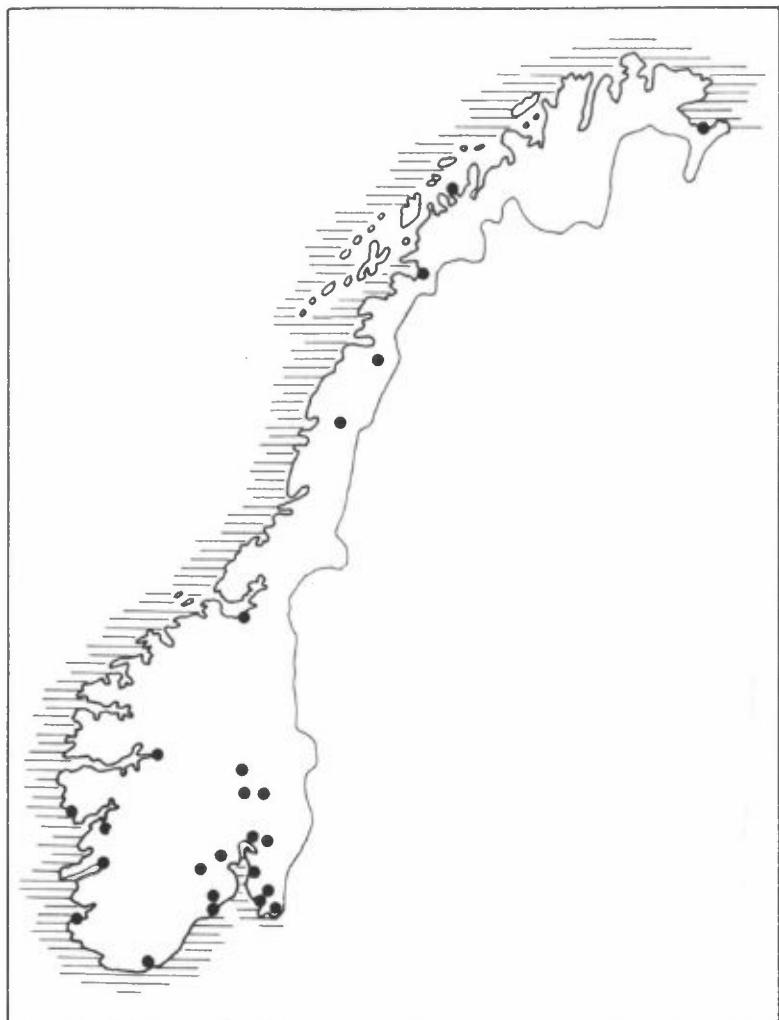
Oppdragsgiver

Statens forurensningstilsyn

Deltakende institusjon

NILU

RUTINEOVERVÅKING AV LUFTFORURENSNING 2. KVARTAL 1986

NORSK INSTITUTT FOR LUFTFORSKNING
Norwegian Institute For Air Research
POSTBOKS 64 — N-2001 LILLESTRØM — NORWAY

NILU OR : 11/87
REFERANSE: O-7644
DATO : MARS 1987
ISBN : 82-7247-792-0

RUTINEOVERVÅKING AV LUFTFORURENSNING
2. KVARTAL 1986

Leif Otto Hagen

NORSK INSTITUTT FOR LUFTFORSKNING
POSTBOKS 64, 2001 LILLESTRØM
NORGE

INNHOLD

	Side
1 INNLEDNING	3
2 MÅLERESULTATER	3
3 MÅLEPROGRAM OG STASJONSOVERSIKT	7
4 GRENSEVERDIER FOR LUFTKVALITET	11
DATAVEDLEGG	15

ENDRINGER I MÅLEPROGRAMMET FRA 1986

Etter drøftelser med Statens forurensningstilsyn (SFT) er det gjort følgende endringer i programmet for "Rutineovervåking av luftforurensning", som er en del av Statlig program for forurensningsovervåking:

1. SO₄-analysene er avsluttet

Begrunnelse: Målinger siden 1977 har vist at SO₄-nivået i byer og tettsteder ikke er vesentlig høyere enn på bakgrunnsstasjonene. På disse stasjonene vil målingene bli opprettholdt. SO₄ er en god indikator på transport av luftforurensninger fra andre land.

2. Blyanalyse er redusert til 10 stasjoner fra august 1986

Begrunnelse: Etter reduksjon av blytilsetningen i bensin fra 0.40 g/l til 0.15 g/l har blykonsentrasjonen i luft gått tilsvarende ned. Konsentrasjonene er nå vesentlig lavere enn grenseverdiene. Fra og med august 1986 blir analysene bli utført på følgende 10 stasjoner: Fredrikstad, Jeløya regional stasjon), Oslo (St. Olavs plass), Drammen, Skien, Kristiand, Stavanger, Bergen (CMI), Trondheim og Sulitjelma (Sandnes på grunn av industriutslipp). Fra og med 1987 blir blymålingene bare utført i februar hvert år.

3. Fire stasjoner er nedlagt fra 1.4.1986

Begrunnelse: Ved vurdering av mulige helseeffekter er den samtidige eksponering av SO₂ og sot avgjørende. Stasjonene ble nedlagt som vintrene 1983/84 og 1984/85 ikke har hatt middelverdier av SO₂ og sot over 30 µg/m³. Dette gjelder følgende fire stasjoner: Slemmestad, Larvik, Alvik, og Svelgen.

4. NO₂-målinger er startet på 9 stasjoner fra 1.10.1986

Begrunnelse: Omfattende luftkvalitetsundersøkelser i Oslo, Sarpsborg, Fredrikstad, Drammen og Bergen har vist overskridelser av grenseverdiene for NO₂. Det er trolig at NO₂ i en rekke byer kan representere et større luftforurensningsproblem enn SO₂, sot og bly. Biltrafikken antas å være den viktigste kilden til NO₂. Det er derfor startet NO₂-målinger i de samme byene som har fortsatt blymålinger (unntatt Sulitjelma). Inntil videre vil målingene bare utføres i vinterhalvåret (oktober-mars).

RUTINEOVERVÅKING AV LUFTFORURENSNING 2. KVARTAL 1986

---

12 av stasjonene i det landsomfattende luftovervåkingsprogrammet hadde overskridelser av grenseverdiene for SO_2 i 1. halvår 1986. De fleste overskridelsene skyldes utslipp fra lokal industri. Det var overskridelse av nedre grenseverdi for sot på én av stasjonene. De høyeste sotverdiene måles på stasjoner i gater med stor biltrafikk.

---

1 INNLEDNING

Landsomfattende rutinemessige målinger av svoveldioksid, sot, bly og partikulært sulfat er gjennomført siden 1977 etter oppdrag fra Statens forurensningstilsyn. Målingene foretas nå på 31 stasjoner i 25 byer og tettsteder (se kapittel 3).

Målingene i 2. kvartal 1986 omfattet SO_2 og sot. Måleprogrammet er noe endret i 1986. For 2. kvartal 1986 innebærer dette at sulfatanalyser ikke er utført, og at fire stasjoner ble nedlagt 1.4. 1986, nemlig Slemmestad, Larvik, Ålvik og Svelgen.

I juni 1986 mangler det målinger fra Sarpsborg (Alvim), Hamar (flytting av stasjonen), Bergen og Narvik.

2 MÅLERESULTATER

De fleste stasjonene med høye SO_2 -verdier er påvirket av utslipp fra lokal industri

Tabell 1 viser at fire stasjoner hadde månedsmiddelverdier over 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ i 2. kvartal 1986. De høyeste månedsmiddelverdiene ble målt i Sulitjelma; i april hadde målestedet Sandnes en middelverdi på 448 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Nedgangen i middelverdiene i Sulitjelma i mai og juni skyldes driftsstans ved koppersmelteverket om sommeren, som i 1986 ble innledet så tidlig som 1. mai. Den laveste middelverdien ble målt i Mo i Rana (2 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ i april).

Tabell 1: Månedsmiddelverdier av SO_2 over $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$ i 2. kvartal 1986.

Sted	Stasjon	April 1986		Mai 1986		Juni 1986	
		Middel ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	Ant. obs.	Middel ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	Ant. obs.	Middel ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	Ant. obs.
Halden	Stubberudvn.			48	31		
Sarpsborg	St. Olavs Vold	56	30	171	31	194	30
Sulitjelma	Furulund	437	19				
Sulitjelma	Sandnes	448	30				

Døgnmiddelverdier over $100 \mu\text{g}/\text{m}^3$ og $150 \mu\text{g}/\text{m}^3$ ble målt på henholdsvis seks og fire stasjoner i 2. kvartal 1986, slik det framgår av tabell 2. St. Olavs Vold i Sarpsborg hadde flest døgnmiddelverdier både over $100 \mu\text{g}/\text{m}^3$ og $150 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Den høyeste døgnmiddelverdien ble målt i Sulitjelma med $2062 \mu\text{g}/\text{m}^3$ på Sandnes. Både i Halden, Sarpsborg, Sulitjelma og Kirkenes skyldes de høye SO_2 -verdiene i 2. kvartal 1986 utslipp fra lokal industri.

Tabell 2: Døgnmiddelverdier av SO_2 over $100 \mu\text{g}/\text{m}^3$ og $150 \mu\text{g}/\text{m}^3$ i 2. kvartal 1986.

Sted	Stasjon	Høyeste døgn- middelverdi ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	Ant. observasjoner		
			I alt	> $100 \mu\text{g}/\text{m}^3$	> $150 \mu\text{g}/\text{m}^3$
Halden	Råhuset	110	89	1	
Halden	Stubberudvn.	162	91	7	1
Sarpsborg	St. Olavs plass	1042	91	49	27
Sulitjelma	Furulund	1584	80	17	16
Sulitjelma	Sandnes	2062	91	23	21
Kirkenes	Råhuset	108	91	1	

12 stasjoner hadde overskridelser av grenseverdiene for SO_2 i 1. halvår 1986

Den øvre grenseverdien for SO_2 overskrides når halvårsmiddelverdien er høyere enn $60 \mu\text{g}/\text{m}^3$ og/eller maksimal døgnmiddelverdi er høyere enn $150 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (se kapittel 4). Tabell 3 viser at den øvre grenseverdien ble overskredet ved sju stasjoner i 1. halvår 1986. I tillegg ble den nedre grenseverdien (6 måneder: $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$, døgn: $100 \mu\text{g}/\text{m}^3$) overskredet ved ytterligere fem stasjoner.

Tabell 3: Overskridelser av foreslatté grenseverdier for SO₂ i 1. halvår 1986.

Sted	Stasjon	Halvårs-middel-verdi ³ ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	Høyeste døgn-middel-verdi ³ ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	Ant. obs.	Prosent obs. over	
					100 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	150 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
Halden	Rådhuset		110	178	2	
Halden	Stubberudvn.		162	167	7	1
Sarpsborg	St. Olavs Vold	129	1207	181	41	26
Skien	Kongens gt.		128	160	1	
Bergen	Chr. Mich. Inst.		118	146	1	
Odda	Brannstasjonen		128	180	1	
Ålvik	Villabyen		154	83	4	1
Øvre Ardal	Farnes	56	298	165	14	7
Ardalstangen	Lægreid	42	247	171	10	6
Sulitjelma	Furulund	297	3710	137	46	42
Sulitjelma	Sandnes	446	4516	168	52	46
Kirkenes	Rådhuset		113	180	2	

Hele 29 av overvåkingsstasjonene hadde en middelverdi i 1. halvår 1986 mindre eller lik 30 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, som er halvparten av den øvre grenseverdien. Tilsvarende hadde 23 stasjoner en middelverdi lavere eller lik 20 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Den laveste middelverdien i 1. halvår 1986 ble målt i Mo i Rana med 4.4 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

SO₂-konsentrasjonene i byer og tettsteder er vesentlig høyere enn på bakgrunnstasjonene.

Bakgrunnstasjonene ligger i tynt befolkede områder og er ikke påvirket av lokale kilder. 1. halvår 1986 hadde Jergul i Finnmark høyest SO₂-konsentrasjon på bakgrunnstasjonene med 2.9 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. I Sør-Norge hadde Birkenes den høyeste verdien med 2.3 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, dvs. betydelig lavere enn i byene og tettstedene. På lokal skala er de lokale SO₂-utslippene som oftest helt dominerende i forhold til langtransport av SO₂. Resultatene av SO₂-målingene i 2. kvartal 1986 på bakgrunnstasjonene er gitt i tabell 4.

Tabell 4: Månedsmiddelverdier av SO_2 på bakgrunnstasjonene i 2. kvartal 1986 ($\mu\text{g}/\text{m}^3$).

Stasjon	Kommune	Fylke	April	Mai	Juni
Hummelfjell	Os	Hedmark	0.3	0.5	0.3
Birkenes	Birkenes	Aust-Agder	1.1	1.4	1.4
Skreådalen	Sirdal	Vest-Agder	1.1	1.3	1.4
Kårvatn	Surnadal	Møre og Romsdal	0.7	0.2	0.5
Tustervatn	Hemnes	Nordland	0.6	0.4	0.4
Jergul	Karasjok	Finnmark	1.7	2.3	0.4
Bjørnøya			0.6	0.2	0.2

De høyeste sotverdiene måles i stasjoner ved gater med stor biltrafikk

Sotmengden bestemmes ved å måle sverting på filtre. Dette gir et uttrykk for mengden av sotpartikler. Disse analysene utføres hver tredje måned (februar, mai, august og november).

Den høyeste månedsmiddelverdien i mai 1986 ble målt i Stavanger med $61 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Stasjonen i Skien hadde $35 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Den høyeste døgnmiddelverdien hadde stasjonen i Stavanger med $110 \mu\text{g}/\text{m}^3$, som er over nedre grenseverdi for sot. Samtlige øvrige stasjoner hadde døgnmiddelverdier lavere enn nedre grenseverdi.

Tabell 5 gir en oversikt over månedsmiddelverdiene av sot i mai i en del av de største byene siden 1977. I gjennomsnitt for disse byene har sotnivået variert lite denne perioden, mens det på de enkelte stasjonene har variert en del fra år til år. Høyere verdier i Stavanger de to siste årene skyldes en mindre flytting av stasjonen. Dette har ført til en uheldig plassering av luftinntaket. En ny justering av plasseringen er foretatt høsten 1986.

Tabell 5: Gjennomsnittlige sotkonsentrasjoner i en del større byer (sentrum) i mai 1977-1986 ($\mu\text{g}/\text{m}^3$).

By	Mai 1977	Mai 1978	Mai 1979	Mai 1980	Mai 1981	Mai 1982	Mai 1983	Mai 1984	Mai 1985	Mai 1986
Fredrikstad				33	34	25	22	25	25	21
Oslo	15	21	20	14	30	27	33	23	16	34
Drammen	25	15	26	24	37	25	36	23	30	29
Kristiansand	10	15	12	15	15	7	13	10	8	11
Stavanger	63	54	41	40	35	45	39	46	73	61
Bergen	16	17	18	16	17	14	14	15	14	10
Trondheim	26	20	28	18	16	13	10	22	15	18
Tromsø	15	23	21	14	15	15	10	10	15	17
Middel	24	24	24	22	25	21	22	22	25	25

3 MÅLEPROGRAM OG STASJONSOVERSIKT

Landsomfattende rutinemessige målinger av svoveldioksid, sot, bly og partikulært sulfat har pågått siden 1977. Fra 1986 har partikulært sulfat gått ut av måleprogrammet, blyanalysene er redusert og målinger av nitrogendioksid startet.

Fra 1. januar 1977 er det på oppdrag fra Statens forurensningstilsyn opprettet et nasjonalt overvåkingsprogram for måling av utvalgte luftforurensningskomponenter. Norsk institutt for luftforskning (NILU) har fått ansvaret for den faglige og praktiske gjennomføringen av programmet. Målingene foregår nå ved 31 stasjoner i 25 byer og tettsteder og omfatter svoveldioksid (SO_2), sot, bly (Pb) og nitrogendioksid (NO_2) (fra 1.10.1986). Sotmengden bestemmes hver 3.måned (februar, mai, august og november), mens bly bestemmes hver 6.måned (februar og august). NO_2 blir målt i vinterhalvåret (oktober - mars), mens SO_2 måles hele året.

Som det framgår av faktarute foran i rapporten, ble målingene av SO_4 avsluttet i 1985. Blymålingene ble redusert til 10 stasjoner fra august 1986. Fra oktober 1986 er det startet målinger av nitrogendioksid (NO_2) på 9 stasjoner. Disse skal foreløpig bare utføres i vinterhalvåret. Bakgrunnen for å sette igang NO_2 -målinger er omfattende målinger i blant annet Sarpsborg, Fredrikstad, Oslo, Bergen og Drammen, som tyder på at en rekke byer kan ha NO_2 -konsentrasjoner over norske forslag til grenseverdier.

Fire stasjoner (Slemmestad, Larvik, Ålvik og Svelgen) ble nedlagt 1.4.1986. Dette skyldes lavt forurensningsnivå på disse stedene.

Figur 1 viser de 25 stedene som nå er med i overvåkingsprogrammet. Tabell 6 gir en oversikt over stasjonene i byer og tettsteder, (nedlagte stasjoner er inkludert).

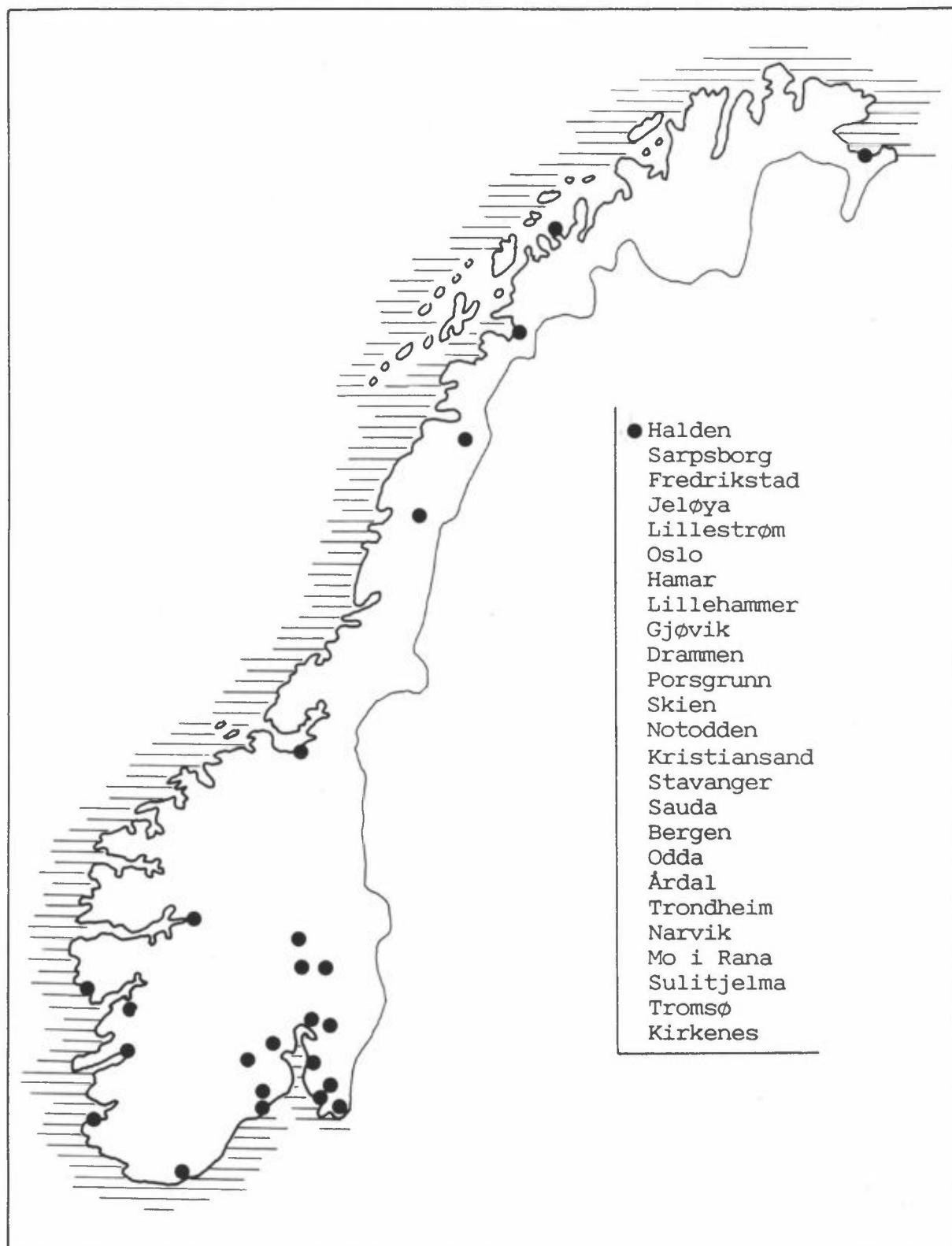
Målestasjonene gir representative verdier av svoveldioksid i sentrumsområdene. Enkelte stasjoner er sterkt påvirket av store industriutslipp av svoveldioksid.

De enkelte stasjonenes plassering i forhold til industri, bebyggelse og biltrafikk varierer fra sted til sted. Målingene har tidligere omfattet langt flere stasjoner i de fleste kommunene, f.eks. 16 stasjoner i Trondheim. En har således for de fleste byene og tettstedene en relativt god oversikt over SO_2 -konsentrasjonene. De stasjonene som inngår i overvåkingsprogrammet, er valgt ut på grunnlag av tidligere målinger. De målte SO_2 -konsentrasjonene ved disse stasjonene gir gjenomgående et representativt bilde av SO_2 -nivået for sentrumsområdene i de byene og tettstedene de er plassert. Erfaring viser at de målte SO_2 -konsentrasjonene påvirkes lite av den lokale plassering i et sentrumsområde, hvor kildene ofte er jevnt fordelt (boligoppvarming).

Noen av målestasjonene er plassert i områder hvor de er sterkt påvirket av industriutslipp av SO_2 . Dette gjelder i særlig grad stasjonene St.Olavs Vold i Sarpsborg og Furulund og Sandnes i Sulitjelma. Felles for disse stasjonene er høye verdier av SO_2 , mens verdiene av sot er lave.

Biltrafikken er den dominerende kilden til bly og en vesentlig kilde til sot. Biltrafikken er også hovedkilden til nitrogendioksid.

Resultatene viser at den lokale plasseringen er avgjørende for de målte konsentrasjonene av sot og bly. Bly har i de langt fleste tilfellene biltrafikken som eneste utslippskilde. Dessuten er det så god korrelasjon mellom sot og bly at det synes som biltrafikken også er en

Figur 1: Stasjonsoversikt.

Tabell 6: Stasjonsoversikt.

Nr.	Målested	Stasjon	Fra	Til
1	Halden	Rådhuset	1.1. 1977	
2	Halden	Stubberudveien	1.1. 1977	
3	Sarpsborg	Alvim	1.1. 1977	
4	Sarpsborg	St.Olavs Vold	1.1. 1977	
5	Lillestrøm	Torget 5	1.1. 1977	19.2. 1981
6	Oslo	Bryn skole	1.1. 1977	
7	Oslo	St.Olavs plass 5	1.1. 1977	
8	Hamar	Vangsveien	1.1. 1977	
9	Lillehammer	Brannstasjonen	1.1. 1977	
10	Gjøvik	Blinken	1.1. 1977	
11	Gjøvik	Syrehaugen	1.1. 1977	27.8 1981
12	Drammen	Helserådet	1.1. 1977	
13	Slemmestad	Berger	1.1. 1977	1.4. 1986
14	Larvik	Ø. Bøkeligate	1.1. 1977	6.7. 1983
15	Porsgrunn	Rådhuset	1.1. 1977	
16	Skien	Falkum	1.1. 1977	1.4. 1979
17	Notodden	Helserådet	1.1. 1977	22.2. 1984
18	Kristiansand	Tollbodgaten	1.1. 1977	1.2. 1984
19	Stavanger	Handelens hus	1.1. 1977	
20	Sauda	Rådhuset	1.1. 1977	
21	Bergen	Chr. Michelsens inst.	1.1. 1977	
22	Bergen	Kronstad	1.1. 1977	
23	Odda	Sykehuset	1.1. 1977	1.11.1979
24	Ålvik	Villabyen	1.1. 1977	1.4. 1986
25	Årdal	Farnes	1.1. 1977	
26	Årdal	Lægreid	1.1. 1977	
27	Svelgen	Rådhuset	1.1. 1977	1.4. 1986
28	Trondheim	Brattøra	1.1. 1977	
29	Narvik	Rådhuset	1.1. 1977	
30	Mo i Rana	Sentrum kino	1.1. 1977	25.5. 1982
31	Sulitjelma	Lomi	1.1. 1977	19.11.1980
32	Sulitjelma	Charlotta	1.1. 1977	19.11.1980
33	Tromsø	Strandtorget	1.1. 1977	
34	Kirkenes	Rådhuset	1.1. 1977	
35	Skien	Kongensgate	1.4. 1979	
36	Odda	Brannstasjonen	1.11.1979	
37	Fredrikstad	Brochsgate	1.1. 1980	
38	Sulitjelma	Furulund	19.11.1980	
39	Sulitjelma	Sandnes	19.11.1980	
40	Lillestrøm	Kirkegata	1.4. 1982	
41	Mo i Rana	Svømmehallen	1.6. 1982	1.1. 1984
42	Jeløya	Jeløy radio	21.1. 1983	
43	Larvik	Haralds gt	6.7. 1983	1.4. 1986
44	Kristiansand	Festningsgt.	1.12.1983	
45	Mo i Rana	Mo	1.1. 1984	
46	Notodden	Elektrisk kjøling	23.2. 1984	

vesentlig kilde til de partiklene som gir sverting på filtrene. Målingerne viser eksempelvis at stasjonene med luftinntaket ut mot gater med sterkt trafikk har de høyeste verdiene av sot og bly.

Kartlegging av utslippene i flere byer viser at biltrafikken er hovedkilden til nitrogenoksid (NO og NO₂, gjerne kalt NOx). Utslippet av NO vil etterhvert oksideres til NO₂. Tidligere målinger i Sarpsborg, Fredrikstad, Oslo, Bergen og Drammen har vist overskridelser av norske forslag til grenseverdier, både på gatestasjoner og på stasjoner i sentrum som ikke er plassert nær biltrafikk.

4 GRENSEVERDIER FOR LUFTKVALITET

En arbeidsgruppe oppnevnt av SFT har beskrevet sammenhengen mellom luftforurensning og skadefinningsvirkingene på helse og miljø.

Ved vurdering av luftkvaliteten i et område er det vanlig å sammenlikne målte eller beregnede konsentrasjoner med retningslinjer for luftkvalitet. SFT/Røykskaderådet utarbeidet i 1977 et forslag til retningslinjer for de mest alminnelig forekommende forurensningskomponentene (svoveldioksid (SO₂), sot, nitrogendioksid (NO₂) og fluorid).

I 1978 kom det et forslag fra Bilforurensningsutvalget om å utarbeide luftkvalitetsverdier også for bly, karbonmonoksid (CO) og fotokjemiske oksidantene. SFT oppnevnte i 1979 en arbeidsgruppe for å se på sammenhengen mellom luftforurensning og skadefinningsvirkingene på helse og miljø.

Resultatet av arbeidet er presentert i SFT-rapport nr. 38: "Luftforurensning. Virkninger på helse og miljø". Arbeidsgruppen har på grunnlag av litteraturstudier beskrevet sammenhengen mellom luftforurensning og skadefinningsvirkingene på helse og miljø (dose-effekt-forhold) for stoffene svoveldioksid (SO₂), svevestøv (målt som sot), nitrogendioksid (NO₂), karbonmonoksid (CO), fotokjemiske oksidanter, bly og fluorider. For samtlige stoffer unntatt bly, har gruppen angitt luftkvalitetsgrenseverdier for helsevirkingene. For noen av komponentene oppstår skade på dyr eller vegetasjon ved tilsvarende eller lavere nivåer enn for helseskade. For disse stoffer har gruppen angitt

grenseverdier også for slike virkninger. Grenseverdier for vegetasjonsskade er angitt for SO_2 , fotokjemiske oksidanter og fluorid, og grenseverdier for skade på dyr er angitt for fluorid.

Med "grenseverdier for helsevirkninger" for et stoff menes her et eksponeringsnivå (den mengden av forurensning) som en ut fra nåværende viden antar befolkningen kan utsettes for uten at helsevirkninger forekommer. Det er regnet med samvirke mellom stoffet og vanlig forekomst av de andre omtalte forurensninger. Det er tatt hensyn til spesielt følsomme grupper i befolkningen.

Arbeidsgruppen ønsker å fremheve at dagens kunnskaper om de ovennevnte stoffers dose-effektforhold er mangelfulle. Ved valget av de foreslårte grenseverdier er det derfor benyttet en sikkerhetsfaktor på mellom 2 og 5 for de ulike forurensningskomponenter. Dette betyr at man må opp i 2-5 ganger høyere eksponeringsnivåer enn de angitte grenseverdier før det med sikkerhet er konstatert skadelige effekter. Selv ved dette terskelnivået er effektene på grensen av hva man kan påvise med dagens teknikk. De angitte grenseverdier bør derfor ikke tolkes slik at nivåer over grensen er definitivt farlige, mens lavere nivåer ikke kan medføre skader.

Arbeidsgruppen gjør videre oppmerksom på at forurenset luft vanligvis også inneholder andre skadelige komponenter enn de som her er omtalt. At grenseverdiene overholdes er derfor ingen garanti for at den forurenede luft er uten skadefinnslag.

Grenseverdier for luftkvalitet er gitt for ulike midlingstider.

For SO_2 og sot har "SFT-gruppen" ikke funnet grunnlag for å fastsette en bestemt grenseverdi. Det er derfor foreslått følgende konsentrasjonsområder:

	<u>Svoveldioksid</u>	<u>Sot</u>	<u>Nitrogendioksid</u>
Halvårsmiddel:	$40-60 \mu\text{g}/\text{m}^3$	$40-60 \mu\text{g}/\text{m}^3$	$75 \mu\text{g}/\text{m}^3$
Døgnmiddel :	100-150 "	100-150 "	100-150 "
Timesmiddel :		-	200-350 "

For bly har "SFT-gruppen" ikke funnet grunnlag for å angi en grenseverdi for luftkvalitet. Dette skyldes mangelfull kunnskap om blybelastningen i den norske befolkningen, og at det ikke er nok bare å ta hensyn til den direkte tilførselen av bly fra luft. I denne rapporten har en valgt å bruke den grenseverdien Environmental Protection Agency i USA vedtok i 1978. Denne er strengere enn de retningslinjer som brukes i EF-landene.

Bly

Kvartalsmiddel	:	1.5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, USA
Årsmiddel	:	2.0 " , EF

DATAVEDLEGG

SO₂ : April 1986
Mai 1986
Juni 1986
Sot : Mai 1986

OVERVÅKING AV LUFTFORURENSNINGSTILSTANDEN I NORGE

SO2 MIKROGRAM PR KUBIKKMETER APR. 1986

	HALDEN	SARPSBORG	FREDRIKST. JELØYA	LILLESTR. OSLO	6	7	8	9	10	LILLEHAM. GJØVIK	BLINKEN
STASJON DATO	1 9	2 37	3 20	4 77	37 12	42 5	40 9	40 9	40 9	ST. OLAV P. VANGSVN.	GRANNST.
1	-	9	34	39	16	6	7	2	21	7	17
2	14	13	22	27	14	6	9	11	21	1	6
3	-	3	5	4	14	4	7	8	4	3	9
4	16	4	3	12	10	2	6	6	1	2	6
5	18	4	6	39	14	2	7	9	10	3	2
6	20	4	6	39	14	2	7	9	10	3	14
7	29	3	9	11	22	2	6	14	29	1	6
8	42	4	6	9	14	2	6	11	19	3	6
9	9	8	3	11	11	1	6	2	23	3	7
10	20	3	4	6	9	2	5	2	6	4	6
11	17	12	5	102	11	1	7	7	16	1	21
12	7	15	2	106	5	1	6	6	13	1	5
13	13	5	2	9	7	2	4	2	13	1	9
14	64	5	3	92	14	2	6	2	15	1	19
15	96	7	25	71	9	3	5	1	12	4	13
16	110	9	13	37	5	3	5	2	10	4	17
17	6	6	9	13	5	10	7	7	4	1	6
18	6	6	6	7	13	4	6	6	10	1	6
19	15	7	5	7	10	2	6	11	22	1	4
20	5	3	4	1	6	3	4	4	14	6	2
21	6	3	7	4	11	3	7	4	17	7	4
22	16	24	12	112	17	4	7	2	14	1	3
23	10	16	6	160	21	10	15	14	32	9	13
24	15	6	29	213	22	19	11	19	32	1	6
25	26	5	6	43	18	5	9	13	17	6	14
26	10	10	9	108	11	5	10	16	19	1	1
27	58	3	14	69	33	3	6	1	29	14	10
28	14	7	12	129	12	7	8	17	19	13	6
29	13	9	10	64	5	2	12	15	23	8	11
30	11	15	5	77	5	5	10	4	2	26	10
MIDDEL	24	9	10	56	13	4	6	6	17	5	10
MAKS	110	37	36	213	33	19	15	24	32	17	21
MIN	5	3	2	1	5	1	4	1	2	1	1
ANT. OBS. :	26	30	30	30	30	30	30	30	30	30	27
ANT. OVER :											
100UG/M3 :	1	0	0	7	0	0	0	0	0	0	0
150UG/M3 :	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0

OVERVÅKING AV LUFTFORURENSNINGSTILSTANDEN I NORGE							SO2 MIKROGRAM PR KUBIKKMETER APR. 1986		
STASJON DATO	NARVIK 29	MO I RANA 45	SULITJELM. 36	TROMSØ 39	TRONDHEIM. 33	KIRKENES 34	RÅDHUSET	RÅDHUSET	
1	5	5	408	382	10	30	-	-	
2	6	2	384	376	9	13	-	-	
3	5	2	91	71	8	3	-	-	
4	4	2	291	162	13	10	-	-	
5	4	6	625	580	9	10	-	-	
6	3	6	1584	1678	9	1	-	-	
7	5	2	-	2062	3	9	-	-	
8	4	2	-	27	18	19	-	-	
9	3	2	-	317	22	5	-	-	
10	5	1	-	128	18	1	-	-	
11	3	2	-	97	13	9	-	-	
12	7	2	-	122	5	6	-	-	
13	5	2	-	297	18	1	-	-	
14	6	9	-	803	24	3	-	-	
15	4	8	521	528	7	1	-	-	
16	22	2	257	551	7	9	-	-	
17	10	1	129	41	12	6	-	-	
18	6	1	-	248	3	37	-	-	
19	6	8	592	353	7	10	-	-	
20	13	20	177	180	9	69	-	-	
21	10	17	-	98	9	11	-	-	
22	8	2	169	34	18	97	-	-	
23	4	9	357	386	12	45	-	-	
24	3	9	603	1038	9	7	-	-	
25	8	8	285	220	1	3	-	-	
26	9	5	92	432	8	1	-	-	
27	3	9	794	1271	4	2	-	-	
28	4	10	749	659	1	1	-	-	
29	-	14	194	283	4	3	-	-	
30	10	5	-	30	3	8	-	-	
MIDDLEL	: 6	6	437	448	10	14			
MAKS	: 22	20	1584	2062	24	97			
MIN	: 3	1	91	27	1	1			
ANT.OBS.:	29	30	19	30	30	30			
ANT.OVER:									
100UG/M3:	0	0	17	23	0	0			
150UG/M3:	0	0	16	21	0	0			

OVERVÅKING AV LUFTFORURENSNINGSTILSTANDEN I NORGE
SO₂ MIKROGRAM PR KUBIKKMETER APR. 1986

NR	MÅLESTED	STASJON	MIDDEL	MAKS	DATO	MIN	ANT.		ANT. OVER:	
							OBS.	100	150	
1	HALDEN	RÄDHUSET	24	110	16	5	28	1	0	
2		STUBBERUD	9	37	1	3	30	0	0	
3	SARPSBORG	ALVIM	10	34	2	2	30	0	0	
4		ST. OLAV V.	56	213	24	1	30	7	2	
37	FREDRIKST.	BROCHSGATE	13	33	27	5	30	0	0	
42	JELØYA	JELØY RAD.	4	19	24	1	30	0	0	
40	LILLESTR.	KIRKEGATA	8	15	23	4	30	0	0	
6	OSLO	BRYN SK.	8	24	1	1	30	0	0	
7		ST. OLAV P.	17	32	23*	2	30	0	0	
8	HAMAR	VANGSVN.	5	26	30	1	30	0	0	
9	LILLEHAM.	BRANNST.	5	17	2	1	30	0	0	
10	GJØVIK	BLINKEN	10	21	11	1	27	0	0	
12	DRAMMEN	HELSEÅD.	20	32	2*	4	30	0	0	
15	PORSGRUNN	RÄDHUSET	7	12	8*	3	30	0	0	
35	SKIEN	KONGENSGT.	12	30	1	5	30	0	0	
46	NOTODDEN	EL. KJØLING	8	50	25	1	30	0	0	
44	KR. SAND	FESTN.GT.	12	31	28	1	23	0	0	
19	STAVANGER	HÅND.HUS	6	16	21	1	30	0	0	
21	BERGEN	CHR. MICH.	9	30	17	3	29	0	0	
22		KRONSTAD	8	16	16	3	28	0	0	
36	ODDA	BRANNST.	9	51	2	1	29	0	0	
25	ÅRDAL	FARNES	28	74	23	4	30	0	0	
26		LÆGREID	15	31	8	4	30	0	0	
28	TRONDHEIM	BRATTØRA	7	15	22	1	30	0	0	
29	NARVIK	RÄDHUSET	6	22	16	3	29	0	0	
45	MO I RANA	MO	6	20	20	1	30	0	0	
38	SULITJELM.	FURULUND	437	1584	6	91	19	17	16	
39		SANDNES	448	2062	7	27	30	23	21	
33	TROMSØ	STRANDTG.	10	24	14	1	30	0	0	
34	KIRKENES	RÄDHUSET	14	97	22	1	30	0	0	

* BETYR FLERE DØGN MED SAMME MAKS-VERDI; FØRSTE DATO ANGITT

MIDDELVERDIEN SETTES LIK -1 FOR STASJONER MED MINDRE ENN 15 OBSERVASJONER PR. MÅNED

NILU LANDSOVERSIKT OVER LUFTFORURENSNINGER I NORGE FOR SISTE 6 MÅNEDER : NOV. 1985 - APR. 1986 SO2 MIKROGRAM PR KUBIKKMETER

NR	MÅLESTED	STASJON	MIDDLE MAKSTAV.	ANTALL OBS. I PERIODEN				ANTALL OBS. OVER				KUMULATIV FREKVENSFORDELING I PROSENT			
				TOT	NOV	DES	JAN	FEB	MAR	APR	1000	50	100	150	300
1	HALDEN	RÅDHUSET	25.8	110	23.2	171	30	24	31	26	28	3	0	0	0
2		STUBBERUDV	21.5	266	34.3	164	30	28	17	28	31	30	6	2	0
3	SARPSBORG	ALVIM	16.8	216	24.2	114	29	0	0	24	31	30	1	1	0
4		ST.-OLAVS V	80.8	1207	151.3	181	30	31	31	28	31	30	41	26	6
5		FREDRIKSTABROCHSGATE	18.4	722	11.2	181	30	31	31	28	31	30	0	0	0
37	JELØYA	JELØY RADI	7.8	27	5.7	181	30	31	31	28	31	30	0	0	0
42	LILLESTØRM	KIRKEGATA	13.4	40	6.6	174	30	24	31	28	31	30	0	0	0
40	OSLO	BRYN SKOLE	12.9	63	9.7	175	28	27	31	28	31	30	0	0	0
7		ST.-OLAVS P	29.5	90	16.9	179	30	30	31	27	31	30	0	0	0
8	HAMAR	VANGSVEIEN	9.4	27	6.6	181	30	31	31	28	31	30	0	0	0
9	LILLEHAMM	BRANNSTASJ	9.9	41	7.8	181	30	31	31	28	31	30	0	0	0
10	GJØVIK	BLINKEN	14.6	42	9.6	107	30	17	19	0	14	27	0	0	0
11	DRAMMEN	HELSERADET	30.2	76	14.0	172	21	31	28	31	30	30	0	0	0
12		SLEMMESTAD BERGER	7.6	23	4.4	142	30	29	31	21	31	30	0	0	0
43	LARVIK	HARALDSGT.	8.5	26	6.4	112	30	31	31	20	0	0	0	0	0
15	PORSGRUNN	RÅDHUSET	16.0	70	12.0	155	29	6	31	28	31	30	0	0	0
35	SKIEN	KONGENS GAT	20.0	128	16.9	176	30	31	31	28	28	30	1	0	0
46	NOTODDEN	EL.-KJØLING	11.1	50	10.0	180	30	31	30	28	31	30	0	0	0
44	KRISTIANSAFESTNINGSG	13.3	56	11.1	174	30	31	28	31	23	0	0	0	0	0
19	STAVANGER	HANDELENS	10.0	41	7.2	180	29	31	31	28	31	30	0	0	0
21	BERGEN	CHR.-MICHEL	19.5	118	16.8	175	29	31	29	26	31	29	2	0	0
22	KRONSTAD	19.6	80	18.3	151	30	25	20	21	27	28	0	0	0	0
36	ODDA	BRANNSTASJ	23.1	195	26.5	180	30	31	31	28	31	29	4	1	0
24	ALVIK	VILLA BYEN	24.0	154	23.0	132	18	31	24	28	31	0	3	1	0
25	ÅRDAL	FARNE S	70.6	298	65.7	171	30	29	23	28	31	30	38	21	0
26	LÆGREID	247	54.4	53.6	172	30	31	22	28	31	29	2	27	15	0
27	SVELGEN	RÅDHUSET	11.0	61	11.2	140	23	27	31	28	31	0	0	0	0
28	TRONDHEIM	BRATTØRA	15.4	48	10.0	174	23	31	31	28	31	30	0	0	0
29	NARVIK	RÅDHUSET	11.0	41	7.3	180	30	31	31	28	31	29	0	0	0
45	MO I RANA	MO	6.1	43	7.2	163	30	31	15	26	31	30	0	0	0
38	SULITJELMA	FURULUND	580.1	5174	886.6	121	30	15	18	11	26	19	98	89	36
39	SANDNES	723.2	7460	1075.9	153	30	16	18	28	31	30	126	113	53	36
33	TROMSØ	STRANDTORG	11.3	66	8.7	181	30	31	28	31	30	0	0	0	0
34	KIRKENES	RÅDHUSET	32.4	126	30.1	164	15	30	30	28	31	30	6	0	0

OVERVÅKING AV LUFTFORURENSNINGSTILSTANDEN I NORGE				SO2				MIKROGRAM PR KUBIKKMETER MAI 1986			
STASJON DATO	HALDEN		SARPSBORG	FREDRIKST. JELØYA		LILLESTR. OSLO	HAMAR		LILLEHAM.	GJØVIK	BLINKEN
	1	2	3	4	37	42	6	7	8	9	10
1	7	36	6	175	10	5	10	-	19	1	2
2	13	20	6	149	18	6	10	-	1	1	13
3	14	20	5	61	23	11	9	-	11	1	-
4	22	20	8	48	25	6	9	-	4	1	-
5	33	5	18	284	27	15	8	-	9	1	-
6	15	13	11	98	22	9	9	-	17	6	11
7	12	35	14	282	23	8	9	-	2	5	12
8	12	106	14	147	7	7	5	1	1	9	6
9	4	140	8	94	10	2	6	1	3	1	-
10	6	76	6	404	6	5	11	1	1	2	6
11	5	132	8	80	6	3	6	1	1	1	10
12	5	68	9	134	3	2	7	1	6	3	9
13	5	46	11	90	7	2	7	1	7	1	-
14	7	96	5	112	11	2	6	1	3	1	-
15	13	49	28	279	8	2	8	-	18	1	16
16	14	38	6	96	9	2	5	1	1	21	9
17	4	5	3	4	5	2	4	1	1	12	6
18	4	6	7	4	6	1	9	1	1	17	8
19	5	4	8	23	9	1	9	1	1	12	3
20	7	19	11	63	9	7	10	1	4	7	6
21	11	63	3	256	23	5	10	5	10	3	4
22	8	49	4	166	12	4	4	1	1	6	1
23	9	120	5	125	7	4	5	10	15	1	6
24	9	31	6	104	20	5	9	6	16	8	13
25	5	16	3	120	12	3	5	13	25	11	13
26	4	33	4	108	15	2	4	1	15	13	7
27	6	20	7	217	16	3	5	1	17	9	3
28	4	9	6	82	5	2	5	6	9	10	22
29	4	74	7	569	5	3	4	14	15	1	16
30	7	29	3	773	7	3	7	1	14	1	3
31	5	90	2	167	5	6	6	3	9	1	7
MIDDLEL	:	9	48	171	12	5	7	4	8	3	10
MAKS	:	33	140	28	773	27	15	14	25	13	22
MIN	:	4	4	2	4	1	4	1	1	1	1
ANT.OBS.:	31	31	31	31	31	23	30	31	31	31	26
ANT.OVER.:											
100UG/M3:	0	4	0	19	0	0	0	0	0	0	0
150UG/M3:	0	0	0	11	0	0	0	0	0	0	0

OVERVÅKING AV LUFTFORURENSNINGSTILSTANDEN I NORGE										SO2 MIKROGRAM PR KUBIKKMETER MAI 1986			
STASJON DATO	NARVIK			MO I RANA			SULITJELM.			TROMSØ		KIRKENES	
	RADHUSSET	MO	RADHUSSET	MO	FURULUND	SANDNES	STRANDTG.	RADHUSSET	STRANDTG.	RADHUSSET	KIRKENES		
1 1	29	3	29	3	6	88	9	1	1	33	34		
2 2		1		2	13	6	11			10			
3 3		3		5	6	7	3			89			
4 4		6		6	4	6	9			13			
5 5		1		5	7	6	17			8			
6 6		1		1	8	9	2			8			
7 7		5		6	3	4	9			9			
8 8		6		9	3	4	4			20			
9 9		8		5	2	3	4			25			
10 10		11		2	3	4	2			8			
11 11		2		8	3	5	1			3			
12 12		12		16	3	6	5			26			
13 13		10		2	2	2	6			35			
14 14		10		1	4	5	6			11			
15 15		2		2	4	3	6			4			
16 16		2		1	3	5	2			15			
17 17		1		1	3	3	3			1			
18 18		1		1	2	3	1			4			
19 19		2		1	2	6	1			12			
20 20		1		1	5	4	7			16			
21 21		3		2	3	4	13			57			
22 22		1		4	3	10	12			14			
23 23		2		1	2	2	1			1			
24 24		6		1	3	4	1			1			
25 25		7		2	3	2	1			1			
26 26		6		1	7	6	11			1			
27 27		1		1	2	5	10			1			
28 28		1		1	4	4	10			5			
29 29		3		1	4	4	6			30			
30 30		1		1	3	4	13			9			
31 31		1		1	3	3	15			35			
MIDDLEL	:	4		3	7	5	6			15			
MAKS	:	12		16	88	10	17			89			
MIN	:	1		1	2	2	1			1			
ANT.OBS.:	31	31	31	31	31	31	31			31			
ANT.OVER:													
100UG/M3:	0	0	0	0	0	0	0			0			
150UG/M3:	0	0	0	0	0	0	0			0			

OVERVÅKING AV LUFTFORURENSNINGSTILSTANDEN I NORGE
SO₂ MIKROGRAM PR KUBIKKMETER MAI 1986

NR	MÅLESTED	STASJON	MIDDEL	MAKS	DATO	MIN	ANT.	ANT. OVER:
							OBS.	100 150
1	HALDEN	RÅDHUSET	9	33	5	4	31	0 0
2		STUBBERUD	48	140	9	4	31	4 0
3	SARPSBORG	ALVIM	8	28	15	2	31	0 0
4		ST. OLAV V.	171	773	30	4	31	19 11
37	FREDRIKST.	BROCHSGATE	12	27	5	3	31	0 0
62	JELØYA	JELØY RAD.	5	15	5	1	31	0 0
40	LILLESTR.	KIRKEGATA	7	11	10	4	31	0 0
6	OSLO	BRYN SK.	4	14	29	1	23	0 0
7		ST. OLAV P.	8	25	25	1	30	0 0
8	HAMAR	VANGSVN.	3	13	26	1	31	0 0
9	LILLEHAM.	BRANNST.	8	21	16	1	31	0 0
10	GJØVIK	BLINKEN	10	22	28	1	28	0 0
12	DRAMMEN	HELSEERÅD.	14	27	28	3	23	0 0
15	PORSGRUNN	RÅDHUSET	9	35	7	4	31	0 0
35	SKIEN	KONGENSGT.	20	87	14	7	31	0 0
46	NOTODDEN	EL. KJØLING	11	49	10	1	31	0 0
44	KR. SAND	FESTN.GT.	10	21	2	1	24	0 0
19	STAVANGER	HÅND.HUS	7	14	6	1	31	0 0
21	BERGEN	CHR. MICH.	5	10	2*	1	31	0 0
22		KRONSTAD	5	12	3*	1	30	0 0
36	ODDA	BRANNST.	5	24	7	1	31	0 0
25	ÅRDAL	FARNES	29	98	2	2	24	0 0
26		LÆGREID	22	68	2	4	31	0 0
28	TRONDHEIM	BRATTØRA	7	16	2	2	31	0 0
29	NARVIK	RÅDHUSET	4	12	12	1	31	0 0
45	MO I RANA	MO	3	16	12	1	31	0 0
38	SULITJELM.	FURULUND	7	88	1	2	31	0 0
39		SANONES	5	10	22	2	31	0 0
33	TROMSØ	STRANDTG.	6	17	5	1	31	0 0
34	KIRKENES	RÅDHUSET	15	89	3	1	31	0 0

* BETYR FLERE DØGN MED SAMME MAKS-VERDI; FØRSTE DATO ANGITT

MIDDELVERDIEN SETTES LIK -1 FOR STASJONER MED MINORE ENN 15 OBSERVASJONER PR. MÅNED

NR MALESTED STASJON	MIDDEL MAKS	ST.AV.	ANTALL OBS. I PERIODEN				ANTALL OBS. OVER TOT DES JAN FEB MAR APR MAI				KUMULATIV FREKVENSFORDELING I PROSENT (PROSENT AV ANTALL OBS. MINDRE ELLER LIK)			
			100	150	500	1000	10	50	100	150	300	500	1000	1000
1 HALDEN	RÅDHUSET	23.0	110.	22.8	172	24	31	28	30	28	31	3	0	0
2	STUBBERUDV	28.2	288.	38.7	165	28	17	28	31	30	31	10	2	0
3 SARPSBORG	ALVIM	12.2	65.	10.9	116	0	0	24	31	30	31	0	0	0
4	ST. OLAVS V	102.9	1207.	165.4	182	31	31	28	31	30	31	56	35	8
5	FREDRIKSTABROCHSGATE	18.1	72.	11.4	182	31	31	28	31	30	31	0	0	0
6	JELØYA RADI	7.6	26.	5.6	182	31	31	28	31	30	31	0	0	0
7	LILLESTRØMKIRKEGATA	13.0	40.	6.9	175	24	31	28	31	30	31	0	0	0
8	OSLO BRYN SKOLE	12.2	63.	10.1	170	27	31	28	31	30	31	0	0	0
9	ST. OLAVS P	26.8	90.	17.8	179	30	31	27	31	30	30	0	0	0
10	HAMAR YANGSVETEN	8.5	27.	6.9	182	31	31	28	31	30	31	0	0	0
11	LILLEHAMMEBRANNSTASJ	9.0	41.	7.3	182	31	31	28	31	30	31	0	0	0
12	GJØVIK BLINKEN	15.4	42.	9.3	105	17	19	0	14	27	26	0	0	0
13	DRAHMEN HELSERADET	29.5	76.	14.4	174	31	31	28	31	30	31	0	0	0
14	SLEMMESTADBERGER	8.6	23.	4.3	112	29	31	21	31	0	0	0	0	0
15	LARVIK HARALOSGT.	7.5	22.	6.4	82	31	31	20	0	0	0	0	0	0
16	PORSGRUNN RÅDHUSET	15.8	70.	12.1	157	6	31	28	31	30	31	0	0	0
17	SKIEN KONGENS GAT	20.8	128.	15.5	179	31	31	28	30	31	31	1	0	0
18	NOTODDEN EL. KJØLING	10.0	50.	9.8	181	31	30	28	31	30	31	0	0	0
19	KRISTIANSAFESTINNSG	12.8	56.	10.3	168	31	31	28	31	23	24	0	0	0
20	STAVANGER HANDELENS	9.0	41.	6.5	182	31	31	28	31	30	31	0	0	0
21	BERGEN CHR MICHEL	16.6	116.	18.2	177	31	29	26	31	29	31	2	0	0
22	KRONSTAD	15.5	80.	16.1	151	25	20	21	27	28	30	0	0	0
23	ODDA BRANNSTASJ	20.6	195.	25.9	181	31	31	28	31	29	31	3	1	0
24	ALVIK VILLABYEN	24.5	154.	24.3	114	31	24	28	31	0	0	3	1	0
25	ÅRDAL FARNE	63.6	298.	62.0	165	29	23	28	31	24	30	29	16	0
26	LÆGREID	49.3	247.	52.0	173	31	22	28	31	30	31	23	13	0
27	SVELGEN RÅDHUSET	11.5	61.	11.4	117	27	31	28	31	0	0	0	0	0
28	TRONDHEIM BRATTØRA	14.2	48.	9.7	182	31	31	28	31	30	31	0	0	0
29	NARVIK RÅDHUSET	10.1	41.	7.7	181	31	31	28	31	29	31	0	0	0
30	MO I RANA MO	5.9	43.	6.8	164	31	15	26	31	30	31	0	0	0
31	SULITJELMAFURULUND	469.1	5176.	868.0	122	15	18	11	26	19	31	76	71	28
32	SANDNES	633.4	7460.	1087.6	154	16	18	28	31	30	31	103	94	45
33	TROMSØ STRANDTORG	10.0	66.	8.6	182	31	31	28	31	30	31	0	0	0
34	KIRKENES RÅDHUSET	29.2	122.	28.6	180	30	30	28	31	30	31	5	0	0
												34.4	81.1	97.2

OVERVÅKING AV LUFTFORURENSNINGSTILSTANDEN I NORGE				SO2 MIKROGRAM PR KUBIKKMETER JUNI 1986			
STASJON DATO	HALDEN RADHUSET	SARPSBORG FREDRIKST. JELØYA STUBBERUD V. ØROCHSGATE JELØY	LILLESTR. OSLO RAD. KIRKEGATA BRYN SK.	LILLEHAM. ST. OLAV P. BRANNST.	GJØVIK BLINKEN	DRAHMEN HELSERAD.	PORSGRUNN RADHUSET
1	8	20	1042	5	11	7	6
2	5	35	181	7	6	13	20
3	11	34	426	4	7	6	9
4	83	4	759	7	5	1	1
5	45	3	132	9	4	10	10
6	43	5	102	15	4	10	10
7	12	18	137	9	6	10	8
8	9	52	248	7	6	4	5
9	10	162	150	6	5	5	6
10	26	137	216	28	3	16	23
11	6	14	279	2	2	9	4
12	8	12	139	3	3	4	1
13	6	43	195	5	3	7	-
14	5	32	163	1	4	5	-
15	10	11	109	3	2	5	-
16	13	17	145	10	4	14	-
17	11	15	62	13	8	10	-
18	11	48	130	16	9	16	6
19	5	122	111	2	3	13	4
20	8	4	17	8	2	9	1
21	26	3	12	4	2	11	-
22	19	4	13	2	7	9	9
23	6	8	198	6	7	15	-
24	9	15	221	6	5	12	-
25	6	17	200	5	6	10	-
26	11	13	42	12	5	9	6
27	11	4	2	6	4	5	6
28	11	3	1	5	6	5	1
29	7	4	193	3	5	6	2
30	8	63	208	8	7	6	7
MIDDLEL	:	15	31	194	7	5	6
MAKS	:	83	162	1042	28	9	18
MIN	:	5	3	1	1	2	4
ANT. OBS.:	30	30	30	30	30	20	29
100UG/M3:	0	3	23	0	0	0	0
150UG/M3:	0	1	14	0	0	0	0

OVERVÅKING AV LUFTFORURENSNINGSTILSTANDEN I NORGE		SO2 MIKROGRAM PR KUBIKKMETER JUNI 1986
STASJON DATO	KIRKENES RADHUSET	
1	9	
2	54	
3	49	
4	60	
5	108	
6	9	
7	8	
8	5	
9	10	
10	30	
11	7	
12	1	
13	21	
14	1	
15	3	
16	1	
17	1	
18	5	
19	7	
20	45	
21	6	
22	7	
23	13	
24	6	
25	10	
26	3	
27	19	
28	5	
29	16	
30	2	
MIDDLEL	: 17	
MAKS	: 108	
MIN	: 1	
ANT.OBS.:	30	
ANT.OVER:		
100UG/M3:	1	
150UG/M3:	0	

OVERVÅKING AV LUFTFORURENSNINGSTILSTANDEN I NORGE
SO₂ MIKROGRAM PR KUBIKKMETER JUNI 1986

NR	MÅLESTED	STASJON	MIDDEL	MAKS	DATO	MIN	ANT.		ANT.OVER:	
							OBS.	100	150	
1	HALDEN	RÅDHUSET	15	83	4	5	30	0	0	0
2		STUBBERUD	31	162	9	3	30	3	1	
4	SARPSBORG	ST. OLAV V.	194	1042	1	1	30	23	14	
37	FREDRIKST.	BROCHSGATE	7	28	10	1	30	0	0	
42	JELØYA	JELØY RAD.	5	9	18	2	30	0	0	
40	LILLESTR.	KIRKEGATA	8	18	10	4	30	0	0	
6	OSLO	BRYN SK.	6	23	10	1	20	0	0	
7		ST. OLAV P.	13	26	10	5	29	0	0	
9	LILLEHAM.	BRANNST.	5	16	8	1	30	0	0	
10	GJØVIK	BLINKEN	7	24	10	1	30	0	0	
12	DRAMMEN	HELSERÅD.	12	27	10	1	30	0	0	
15	PORSGRUNN	RÅDHUSET	8	18	30	3	30	0	0	
35	SKIEN	KONGENSGT.	-1	62	22	10	12	0	0	
46	NOTODDEN	EL. KJØLING	12	53	14	1	30	0	0	
44	KR. SAND	FESTN. GT.	-1	18	23	1	14	0	0	
19	STAVANGER	HAND. HUS	7	19	4	1	26	0	0	
36	ODDA	BRANNST.	23	61	20*	1	30	0	0	
25	ÅRDAL	FARNES	28	57	10	4	29	0	0	
26		LÆGREID	21	39	22*	9	29	0	0	
28	TRONDHEIM	BRATTØRA	8	17	19	4	22	0	0	
45	MO I RANA	MO	2	10	11	1	30	0	0	
38	SULITJELM.	FURULUND	4	9	11*	1	30	0	0	
39		SANDNES	6	12	15*	2	30	0	0	
33	TROMSØ	STRANDTG.	9	24	26	1	30	0	0	
34	KIRKENES	RÅDHUSET	17	108	5	1	30	1	0	

* BETYR FLERE DØGN MED SAMME MAKS-VERDI; FØRSTE DATO ANGITT

MIDDELVERDIEN SETTES LIK -1 FOR STASJONER MED MINDRE ENN 15 OBSERVASJONER PR. MÅNED

NR MALESTED	STASJON	MIDDEL MAKSTAV.	ANTALL OBS. I PERIODEN						ANTALL OBS. OVER			KUMULATIV FREKVENSFORDELING I PROSENT									
			TOT JAN	FEB	MAR	APR	MAY	JUN	100	150	500	1000	10	50	150	300	500	1000			
1	HALDEN	RÅDHUSET	19.8	110.	20.7	178	31	28	30	30	3	0	0	40	4	92.7	98.3	100.0	100.0		
2	STUBBERUDV	27.8	162.	33.9	167	17	28	31	30	31	11	1	0	0	42	5	82.6	93.4	99.4	100.0	
3	SARPSBORG ALVIM	12.2	65.	10.9	116	0	24	31	30	31	0	0	0	0	62	1	99.1	100.0	100.0	100.0	
4	ST. OLAVS V	128.5	1207.	186.6	181	31	28	31	30	31	75	47	10	2	17	7	44.2	58.6	74.0	92.3	
37	FREDRIKSTABROCHSGATE	16.0	72.	11.1	161	31	28	31	30	31	0	0	0	0	39	2	98.3	100.0	100.0	100.0	
42	JELØYA RADI	6.5	26.	4.7	181	31	28	31	30	31	0	0	0	0	84	5	100.0	100.0	100.0	100.0	
40	LILLESTØRMKIRKEGATA	12.0	40.	6.9	161	31	28	31	30	31	0	0	0	0	55	8	100.0	100.0	100.0	100.0	
6	OSLO BRYN SKOLE	1.1.3	63.	9.9	163	31	28	31	30	23	20	0	0	0	53	4	99.4	100.0	100.0	100.0	
7	ST. OLAVS P	24.0	90.	17.8	178	31	27	31	30	30	29	0	0	0	23	6	88.2	100.0	100.0	100.0	
8	HAMAR VANGSEVIEN	8.7	27.	7.0	151	31	28	31	30	31	0	0	0	0	62	9	100.0	100.0	100.0	100.0	
9	LILLEHAMMEBRANNSTASJ	7.5	41.	6.1	181	31	28	31	30	31	0	0	0	0	75	7	100.0	100.0	100.0	100.0	
10	GJØVIK BLINKEN	12.4	42.	8.3	118	19	0	14	27	28	30	0	0	0	50	8	100.0	100.0	100.0	100.0	
12	DRAMMEN HELSERÅDET	25.8	76.	15.2	173	31	28	31	30	23	30	0	0	0	14	5	93.1	100.0	100.0	100.0	
13	SLEMMESTADBERGER	8.2	23.	4.1	83	31	21	0	0	0	0	0	0	0	81	9	100.0	100.0	100.0	100.0	
43	LARVIK HARALDSGT.	5.6	20.	5.9	51	31	20	0	0	0	0	0	0	0	76	5	100.0	100.0	100.0	100.0	
15	PORSGRUNN RADHUSET	14.6	70.	11.6	181	31	28	31	30	31	0	0	0	0	50	8	98.9	100.0	100.0	100.0	
35	SKIEN KONGENSGAT	22.5	128.	16.2	160	31	28	28	30	31	12	1	0	0	16	2	93.8	99.4	100.0	100.0	
46	NOTODDEN EL. KJØLING	9.6	53.	10.4	160	30	28	31	30	31	0	0	0	0	70	6	99.6	100.0	100.0	100.0	
44	KRISTIANSAFESTNINGSG	11.7	56.	9.2	151	31	28	31	23	24	14	0	0	0	52	3	99.3	100.0	100.0	100.0	
19	STAVANGER HANDELENS	8.8	41.	6.5	177	31	28	31	30	31	26	0	0	0	68	4	100.0	100.0	100.0	100.0	
21	BERGEN CHR. MICHEL	16.4	118.	18.9	146	29	26	31	29	31	0	0	0	0	55	5	94.5	98.6	100.0	100.0	
22	KRONSTAD BRANNSTASJ	15.2	80.	16.6	126	20	21	27	28	30	0	0	0	0	54	8	94.4	100.0	100.0	100.0	
36	ODDA VILLABYEN	18.3	120.	21.1	160	31	28	31	29	31	30	1	0	0	49	4	91.4	99.4	100.0	100.0	
24	ALVIK FARNS	26.6	154.	26.6	63	24	28	31	0	0	3	1	0	0	30	1	89.2	96.4	98.8	100.0	
25	ARDAL LÆGREID	56.3	298.	57.5	165	23	28	31	24	29	23	12	0	0	10	9	63.0	86.1	92.7	100.0	
26	SVELGEN RADHUSET	42.4	247.	49.3	171	22	28	31	30	31	29	17	10	0	11	1	77.2	90.1	94.2	100.0	
27	TRONDHEIM BRATTØRA	10.0	53.	9.8	90	31	28	31	0	0	0	0	0	0	63	3	98.9	100.0	100.0	100.0	
28	NARVIK RADHUSET	12.9	48.	9.3	173	31	28	31	22	0	0	0	0	0	53	8	100.0	100.0	100.0	100.0	
29	MO I RANA MO	9.8	41.	8.0	150	31	28	31	0	0	0	0	0	0	69	3	100.0	100.0	100.0	100.0	
36	SULITJELMAFURULUND	297.2	3710.	604.0	137	18	11	28	19	31	30	63	58	21	10	46	0	100.0	100.0	100.0	100.0
39	SANDNES STRANDTORG	445.7	4516.	798.6	168	18	28	31	30	31	87	78	37	25	35	7	44.0	48.2	53.6	67.3	78.0
33	TROMSØ RADHUSET	9.5	66.	8.5	181	31	28	31	31	30	0	0	0	0	64	6	99.4	100.0	100.0	100.0	
34	KIRKENES RADHUSET	23.5	113.	25.2	180	31	28	31	30	31	3	0	0	0	45	0	86.1	98.3	100.0	100.0	

SOI MIKROGOGIA P8 KUBIKKEMETER MAI 1986

۱۵

OVERVÅKING AV LUFTFORURENSNINGSTILSTANDEN I NORGE												SOT MIKKROGRAM PR KUBIKKMETER MAI 1986			
STASJON DATO	DRAMMEN HELSERAD.	PORSGRUNN RADHUSET	SKIEN KONGSESGT.	NOTODDEN EL. KJØLINGFESTN.	KR. SAND GT.	STAVANGER RÅDHUSET	SAUDA CHR. MICH.	BERGEN KRONSTAD	ODDA BRANNST.	ARDAL FARNES	25 LAGREID				
												46	44	19	20
1 20	12 20	15 9	35 23	46 6	44 14	56 16	19 3	20 5	22 5	20 20	11 7				
2 36	17	48	9	15	110	11	15	14	14	26	12				
3 32	12	35	14	10	46	13	20	18	18	10	7				
4 33	12	30	12	10	55	21	17	16	16	23	11				
5 13	17	57	14	11	77	64	23	16	16	32	7				
6 62	15	68	22	14	81	16	24	15	15	24	-				
7 90	20	68	21	14	62	13	21	15	15	16	-				
8 39	12	35	12	9	51	8	8	7	7	13	-				
9 25	12	45	9	12	81	8	6	5	5	19	-				
10 20	9	35	14	7	14	8	3	4	3	13	-				
11 18	5	21	6	6	63	9	4	3	3	9	-				
12 24	9	37	11	15	73	13	5	4	3	9	-				
13 36	9	40	7	23	62	6	5	5	5	16	4				
14 39	9	26	10	13	74	17	5	5	5	9	4				
15 31	9	57	18	8	69	10	12	11	11	25	4				
16 28	10	40	10	4	82	3.	18	8	19	3	4				
17 13	2	7	3	5	37	5	7	8	5	5	1				
18 17	5	19	7	-	18	8	4	13	13	3	1				
19 15	3	8	6	-	67	9	9	4	6	8	9				
20 28	13	33	10	8	89	9	11	5	22	6	9				
21 36	13	49	18	13	37	6	12	11	11	18	5				
22 30	5	18	16	10	67	5	7	5	27	4	6				
23 33	9	39	11	13	54	8	4	5	19	6	6				
24 21	9	29	7	8	34	6	4	5	5	5	6				
25 13	7	24	6	5	31	5	3	4	12	5	3				
26 25	9	34	11	11	72	3	6	4	14	2	4				
27 28	8	37	11	-	53	7	6	4	17	7	3				
28 25	5	23	8	-	77	3	13	8	13	3	4				
29 31	6	35	7	-	84	7	7	-	13	1	6				
30 26	9	32	11	-	85	5	8	3	13	4	4				
31 12	8	18	9	-	26	-	5	6	9	6	4				
MIDDLEL :	29	10	35	11	61	11	10	6	16	5	6				
MAKS :	90	20	68	22	110	64	24	18	32	12	12				
MIN :	12	2	7	3	4	14	3	3	5	1	1				
ANT. OBS. :	31	31	31	31	24	31	30	31	31	24	31				
ANT. OVER :															
100UG/M3 :	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0				
1500UG/M3 :	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0				

OVERVÅKING AV LUFTFORURENSNINGSTILSTANDEN I NORGE									SOT	MIKROGRAM PR KUBIKKMETER MAI 1986
STASJON DATO	TRONDHEIM MARVIK			MO I RANA SULITJELM.			TROMSØ			KIRKENES
	28	29	45	MO	FURULUND	SANONES	38	39	33	34
BRATTØRA RADHUSET	RADHUSET	MO							STRANDG.	RADHUSET
1	14	9	8	4	6	2	7	7	4	
2	31	9	25	6	1	20			7	
3	12	12	14	2	5	22			6	
4	19	13	16	5	5	10			5	
5	51	12	31	4	6	9			9	
6	26	8	15	5	8	13			8	
7	-	9	9	3	2	25			6	
8	-	10	7	1	1	9			3	
9	-	14	9	4	3	36			4	
10	-	11	6	1	1	10			3	
11	-	8	5	2	1	15			6	
12	27	14	9	2	1	11			8	
13	-	13	13	1	1	12			5	
14	16	8	14	16	16	13			6	
15	25	12	15	8	8	9			9	
16	16	6	8	2	3	26			7	
17	4	2	3	1	1	4			1	
18	5	3	3	-	1	6			1	
19	12	5	12	1	3	9			2	
20	26	8	10	7	3	26			6	
21	9	8	4	1	1	65			7	
22	21	9	8	7	1	36			5	
23	26	6	12	3	1	9			4	
24	3	6	8	1	1	18			1	
25	6	9	7	1	2	13			1	
26	13	4	6	1	-	42			1	
27	26	5	8	3	1	16			1	
28	17	5	13	1	-	6			6	
29	14	7	4	1	1	5			6	
30	22	6	6	1	1	10			6	
31	4	4	1	-	3	3			3	
MIDDLEL	18	8	10	3	3	17			5	
MAKS :	51	14	31	14	16	65			9	
MIN :	3	2	3	1	1	3			1	
ANT. OBS :	25	31	31	30	26	31			31	
ANT.OVER:										
100UG/M ³ :	0	0	0	0	0	0			0	
150UG/M ³ :	0	0	0	0	0	0			0	

OVERVÅKING AV LUFTFORURENSNINGSTILSTANDEN I NORGE
SOT MIKROGRAM PR KUBIKKMETER MAI 1986

NR	MÅLESTED	STASJON	MIDDEL	MAKS	DATO	MIN	ANT.	ANT. OVER:	
							OBS.	100	150
1	HALDEN	RÅDHUSET	13	27	6	5	31	0	0
2		STUBBERUD	9	16	7	3	31	0	0
3	SARPSBORG	ALVIM	6	26	6	1	31	0	0
4		ST. OLAV V.	6	17	6	2	31	0	0
37	FREDRIKST.	BROCHSGATE	21	74	2*	5	31	0	0
42	JELØYA	JELØY RAD.	4	16	6	1	30	0	0
40	LILLESTR.	KIRKEGATA	12	29	6	4	30	0	0
6	OSLO	BRYN SK.	8	16	8	5	23	0	0
7		ST. OLAV P.	34	52	6	7	30	0	0
8	HAMAR	VANGSVN.	9	25	6	2	31	0	0
9	LILLEHAM.	BRANNST.	10	22	6	4	31	0	0
10	GJØVIK	BLINKEN	13	28	6	5	28	0	0
12	DRAMMEN	HELSERÅD.	29	90	7	12	31	0	0
15	PORSGRUNN	RÅDHUSET	10	20	7	2	31	0	0
35	SKIEN	KONGENSGT.	35	68	6*	7	31	0	0
46	NOTODDEN	EL. KJØLING	11	22	6	3	31	0	0
44	KR. SAND	FESTN. GT.	11	23	13	4	24	0	0
19	STAVANGER	HÅND. HUS	61	110	2	14	31	1	0
20	SAUDA	RÅDHUSET	11	64	5	3	30	0	0
21	BERGEN	CHR. MICH.	10	24	6	3	31	0	0
22		KRONSTAD	8	18	3	3	30	0	0
36	ODDA	BRANNST.	16	32	5	5	31	0	0
25	ÅRDAL	FARNES	5	12	2	1	24	0	0
26		LÆGREID	6	12	2	1	31	0	0
28	TRONDHEIM	BRATTØRA	18	51	5	3	25	0	0
29	NARVIK	RÅDHUSET	8	14	9*	2	31	0	0
45	MO I RANA	MO	10	31	5	3	31	0	0
38	SULITJELM.	FURULUND	3	14	14	1	30	0	0
39		SANDNES	3	16	14	1	28	0	0
33	TROMSØ	STRANDTG.	17	65	21	3	31	0	0
34	KIRKENES	RÅDHUSET	5	9	5*	1	31	0	0

* BETYR FLERE DØGN MED SAMME MAKS-VERDI; FØRSTE DATO ANGETT

MIDDELVERDIEN SETTES LIK -1 FOR STASJONER MED MINDRE ENN 15 OBSERVASJONER PR. MÅNED

NORSK INSTITUTT FOR LUFTFORSKNING (NILU)
 NORWEGIAN INSTITUTE FOR AIR RESEARCH
 POSTBOKS 64, N-2001 LILLESTRØM

RAPPORTTYPE Oppdragsrapport	RAPPORTNR. OR 11/87	ISBN-82-7247-792-0	
DATO Mars 1987	ANSV. SIGN. <i>Oskar Brorvold</i>	ANT. SIDER 35	PRIS kr 30,-
TITTEL Rutineovervåking av luftforurensning 2. kvartal 1986.		PROSJEKTLEDER L.O. Hagen	
		NILU PROSJEKT NR. 0-7644	
FORFATTER(E) Leif Otto Hagen		TILGJENGELIGHET A	
		OPPDRAVGSGIVERS REF. T. Syversen, SFT	
OPPDRAVGSGIVER (NAVN OG ADRESSE) Statens forurensningstilsyn Postboks 8100, Dep 0032 Oslo 1			
3 STIKKORD (å maks. 20 anslag) Overvåking Luftkvalitet Tettsteder			
REFERAT (maks. 300 anslag, 7 linjer) Rapporten gir resultater av målinger av SO ₂ og sot for 2. kvartal 1986 ved 31 målestasjoner over hele landet. Forurensningsnivået er sammenlignet med norske grenseverdier for luftkvalitet. Høye verdier av SO ₂ er målt ved noen stasjoner nær større industribedrifter.			

TITLE Air quality monitoring in Norway. Results from the period April-June 1986.		
ABSTRACT (max. 300 characters, 7 lines) This report gives results from measurements of SO ₂ and soot from the period April-June 1986 at 31 monitoring sites all over Norway. The air pollution levels are compared with national air quality guidelines. High levels of SO ₂ are measured in the vicinity of some local industries.		

- * Kategorier: Åpen - kan bestilles fra NILU   A
- Må bestilles gjennom oppdragsgiver   B
- Kan ikke utleveres   C